

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

міжнародних економічних відносин

_____ проф.Палінчак М.М.

«30» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	<u>українська</u>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"**

Кафедра міжнародних економічних відносин

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 6.292 міжнародні економічні відносини

Статус курсу: (нормативний)

Робоча програма навчальної дисципліни «Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітньої програми Міжнародні економічні відносини.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Брензович К.С.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин
протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Приходько В.П.

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин
протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Ерфан С.А.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"**

Кафедра міжнародних економічних відносин

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітній рівень: перший (*бакалаврський*)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 6.292 міжнародні економічні відносини

Статус курсу: (*нормативний*)

1.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 90	3	4
Кількість модулів: 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 5	5	7
Аудиторні: 2 СРС- 3	Лекції	
	28	8
	Практичні	
Вид підсумкового контролю: екзамен	16	4
Форма проведення: письмовий	Самостійна робота	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Поглиблення ринкових відносин, активний розвиток зовнішньоекономічних зв'язків України з іншими державами обумовлюють необхідність вивчення теорії та практики бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємств з метою трансформації його у вітчизняну економіку.

Мета вивчення дисципліни «Облік і аналіз ЗЕД»: формування системи знань з обліку та аналізу зовнішньоекономічних фінансово-господарських операцій. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таким компетентностей:

ЗК2. Здатність до логічного, абстрактного, креативного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.

ЗК3. Уміння аналізувати та систематизувати інформацію з різних джерел, використовуючи інноваційні підходи та сучасні технології.

ЗК4. Здатність працювати самостійно та в команді, вміти брати на себе ініціативу і відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей.

ЗК5. Уміння самостійно організовувати та здійснювати наукові дослідження, продукувати ідеї, визначати наукові проблеми, готувати наукові доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів наукових досліджень.

ЗК6. Знання ділового етикету та основ конфліктології, толерантність до існування інших поглядів, ефективна групова взаємодія, позитивна установка щодо себе й оточуючих.

ЗК7. Уміння працювати в мережі Internet; уміння користуватися електронною поштою; уміння працювати із спеціалізованим програмним забезпеченням; уміння ефективно застосувати інформаційні технології і відповідні програми у професійній діяльності.

ФК8. Вміння прогнозувати тенденції розвитку глобальних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

ФК9. Вміння здійснювати пошук економічної інформації; уміння проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку зовнішньоекономічної діяльності підприємств та держав в цілому.

ФК10. Вміння відстежувати нову інформацію (текстову, графічну, аудіо- та відео-), що міститься в іншомовних матеріалах в галузі МЕВ, користуючись відповідними пошуковими методами та термінологією.

ФК11. Здатність до моделювання ситуацій та поведінки суб'єктів ЗЕД в умовах нестійкості кон'юнктури на світових ринках, розробляти та обирати перспективні напрями діяльності та розвитку в умовах криз у світовому господарстві.

ФК12. Вміння аналізувати іншомовні джерела інформації з метою отримання даних, необхідних для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень в галузі МЕВ.

3. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Облік і аналіз ЗЕД» є опанування таких начальних дисциплін ОП «Міжнародні економічні відносини»:

OK5 Математика для економістів

OK6 Інформатика та сучасні інформаційні системи та технології

OK9 Політекономія

OK17 Мікро-, макроекономіка

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати неординарні підходи у розв'язанні практичних завдань, вміти логічно та креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів.	ПРН2
Приймати обґрунтовані рішення, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності.	ПРН4.
Творчо аналізувати стан розвитку світової господарської системи, визначати місце в ній економіки окремої країни, рівень її зовнішньоекономічної діяльності.	ПРН13
Демонструвати знання ділового етикету та основ конфліктології, толерантність до існування інших поглядів, ефективну групову взаємодію, позитивну установку щодо себе й оточуючих; прагнути професійного зростання, проявляти готовність до інноваційних змін, та застосування міждисциплінарного підходу у формуванні знань.	ПРН14
Оцінювати, аналізувати та прогнозувати зовнішньоекономічну діяльність, визначати пріоритети розвитку транскордонної співпраці в умовах поглиблення співпраці з Європейським Союзом.	ПРН16.
Аналізувати стан функціонування світової валютно-кредитної системи, методології міжнародних розрахунків.	ПРН20.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Облік і аналіз ЗЕД»:

Очікувані результати навчання
знати теоретичні основи, методику і техніку обліку і аналізу зовнішньоекономічної діяльності в підприємствах і організаціях різних і форм власності;

вміти оцінювати стан обліку і аналізу зовнішньоекономічної діяльності в господарському формуванні, правильно і раціонально її вести відповідно до сучасних вимог організації виробництва і управління господарським формуванням на основі норм чинного законодавства, впроваджувати передові форми і методи обліку і аналізу взаємовідносин з іноземними партнерами.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; модульні контрольні роботи; екзамен; виконання індивідуальних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи, зокрема складання задач різного рівня складності (загальний облік, облік експортно-імпортних операцій); виконання тестових завдань та складання завдань у тестовій формі. Самостійна робота також включає: опрацювання лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед іспитом.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань та вмінь:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей) та практичних заняттях, поточне тестування та розв'язування задач);
- поточний модульний контроль після вивчення кожного змістовного модуля;
- оцінка за самостійну роботу (підготування задач);
- підсумковий контроль (іспит).

До форм поточного контролю належать:

- а) виконання студентами індивідуального практичного завдання за заданою темою (виконання задач);
- б) перевірка засвоєння теоретичного лекційного матеріалу у вигляді усного опитування
- в) тестування та розв'язування задач.

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							Підсумок*
T1	T2	T3	T4	МКР1	Інд.задача	Всього за модуль 1	T5	T6	T7	T8	МКР2	Інд.задача	Всього за 2 модуль	
10	10	10	10	50	10	100	10	10	10	10	50	10	100	100

*Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне підсумкових оцінок за 1 та 2 модулі

**оцінка за самостійне виконання задачі враховується у поточному контролі

Контроль знань здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.
Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, тобто за рейтинговою накопичувальною системою :

Загальні критерії оцінювання знань

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS
	Для екзамену, курсової роботи, практики	Для заліку	
90 -100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	задовільно		E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Критерії оцінювання знань з дисципліни «Облік і аналіз ЗЕД»

Сума балів за всі види діяльності (100бальна шкала/за національною шкалою/ ECTS)	Теоретичні знання	Практичні навички
90 -100, А, відмінно	Студент має глибокі системні знання всіх тем, може вільно сформулювати, самостійно пояснити основні принципи обліку, організаційні засади здійснення обліку основних видів зовнішньоекономічних операцій, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логічністю тверджень, достатнім рівнем узагальненості знань	Студент самостійно розв'язує типові задачі, зокрема здійснює необхідні розрахунки податкових зобов'язань, складає бухгалтерські проведення, може відобразити у бухгалтерському обліку основні зовнішньоекономічні операції, використовує у роботі положення (стандарти) бухгалтерського обліку. При виконанні практичних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Студент вміє оцінювати помилки й аналізувати результати.
82-89, В, добре	Студент в цілому засвоїв програмний матеріал, самостійно розкриває теоретичні засади бухгалтерського обліку, розуміє ключові поняття і зв'язки між ними. У відповідях трапляються неточності формулювань, незначні відхилення у розумінні деталей обліку ЗЕД	Студент самостійно розв'язує задачі, складає баланс підприємства на основі існуючих даних про господарські операції. Може допускати незначні похибки у розрахунках, огріхи у виборі необхідного субрахунку, порядковості обліку операцій
74-81, С, добре	Студент оволодів програмним матеріалом, дає відповіді на основні питання щодо теорії обліку та засад обліку зед у Україні, однак допускає помилки у формулюваннях, недостатньо розуміє особливості обліку певних операцій	Студент самостійно розв'язує задачі, складає баланс підприємства на основі існуючих даних про господарські операції. Може допускати помилки розрахунках, у виборі необхідного субрахунку, порядковості обліку операцій
64-73, D, задовільно	Студент частково оволодів теоретичним матеріалом курсу, може частково пояснити поняття/зв'язки/функції/особливості обліку з допомогою викладача	Студент може розв'язати тільки окремі складові задач, плутає проведення, але в цілому розуміє порядок обліку операцій ЗЕД
60-63,Е, задовільно	Студент частково оволодів базовими поняттями і зв'язками, може пояснити сутність зовнішньоекономічних операцій, необхідність і порядок їх обліку	Студент частково розуміє практичну сторону обліку ЗЕД, може відобразити окремі господарські операції та провести окремі розрахунки, однак не може без допомоги викладача розв'язати задачу
35-59, FX, незадовільно	Здобуті фрагментарні знання теорії обліку та нормативних засад практичного їх відображення, які недостатні для всеохопного засвоєння дисципліни	Студент не може розв'язати задачу
0-34, F, незадовільно	Студент не засвоїв теоретичного матеріалу	Студент не може розв'язати задачу

6.1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1: ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

Поняття господарського обліку та його види (оперативний, статистичний, бухгалтерський). Особливості бухгалтерського обліку та його складові. Мета та основні функції обліку. Принципи та завдання бухгалтерського обліку. Поняття та призначення облікової політики підприємства. Організація ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку

Стан господарських засобів як предмет бухгалтерського обліку. Господарські засоби, джерела господарських засобів та господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку та його елементи: документування; інвентаризація; оцінювання; калькулювання; рахунки; подвійний запис; бухгалтерський баланс; фінансова звітність.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Сутність, зміст та будова бухгалтерського балансу. Баланс як спосіб групування господарських засобів. Баланс як форма фінансової звітності підприємства. Актив і пасив. Статті та розділи балансу. Валюта балансу. Зміни в балансі під дією господарських операцій (активні, пасивні, активно-пасивні операції).

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. Синтетичний і аналітичний облік

Поняття та призначення системи рахунків бухгалтерського обліку. Загальний вигляд та структура рахунку (дебет, кредит, обороти, сальдо за рахунками). Порядок підрахунку кінцевого сальдо за активним та пасивним рахунком. Зв'язок рахунків із бухгалтерським балансом. Сутність і значення подвійного запису. Подвійний запис активних, пасивних, активно-пасивних операцій. Структура і загальні принципи побудови плану рахунків. Балансові та позабалансові рахунки. Зв'язок між синтетичним рахунком, його субрахунками і аналітичними рахунками.

Тема 5. Первинне спостереження, документація в бухгалтерському обліку

Акумулювання інформації на етапі первинного обліку. Документація та документування. Реквізити первинних бухгалтерських документів, вимоги та порядок оформлення. Типізація та стандартизація бухгалтерських документів. Класифікація бухгалтерських документів. Розцінка, групування та контуровка первинних документів. Зведені бухгалтерські документи.

Тема 6. Інвентаризація в бухгалтерському обліку

Інвентаризація як метод підтвердження достовірності даних БО. Планові та раптові, повні та вибіркові інвентаризації. Обов'язкові випадки проведення інвентаризації. Порядок організації та проведення інвентаризації. Підведення підсумків інвентаризації та відображення результатів у бухгалтерському обліку.

Тема 7. Форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємств

Поняття фінансової звітності підприємств. Державна регламентація звітності. Вимоги, що ставляться до фінансової звітності. Обов'язкові характеристики фінансової звітності. Елементи фінансових звітів: активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати. Порядок складання та подання фінансової звітності:

квартальна, річна. Строки подання фінансової звітності за законодавством України. Основні форми фінансової звітності: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про капітал, примітки до річної фінансової звітності.

МОДУЛЬ 2 : БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ЗЕД

Тема 8. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Міжнародні контракти

Суб'єкти ЗЕД в Україні, види ЗЕД. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Державні та недержавні органи регулювання ЗЕД, їх повноваження та компетенція. Правові режими для іноземних суб'єктів господарської діяльності: національний, режим найбільшого сприяння та спеціальний режим. Сутність міжнародного контракту та основні його форми. Право, що використовується при складанні контракту. Головні розділи типової форми зовнішньоекономічного контракту. Спрощення переговорів та уніфікації умов контракту в міжнародній практиці. Єдині правила трактування комерційних термінів «Інкотермс».

Тема 9. Облік імпорتنих та експортних операцій

Поняття імпорту та імпортової операції. Порядок ввезення імпорتنих товарів на територію України та надання імпорتنих послуг. Митне оформлення імпорту. Вантажно-митна декларація. Особливості податкового обліку імпорту (ПДВ, мито, акцизний збір). Визначення повної вартості імпорتنих запасів. Синтетичний та аналітичний облік імпорتنих операцій. Облік імпорту товарів. Облік імпорту робіт та послуг.

Поняття експорту та експортної операції. Порядок вивезення товарів з митної території України та надання послуг за кордон. Митне оформлення експорту. Особливості податкового обліку експорту (ПДВ, мито, акцизний збір). Податковий кредит. Синтетичний та аналітичний облік експортних операцій. Облік експорту товарів. Облік імпорту робіт та послуг.

Тема 10. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною

Товарообмінна (бартерна) операція як один з видів експортно-імпорتنих операцій, її особливості. Еквівалентність обміну. Визначення вартості бартерного контракту. Звичайні та індикативні ціни, їх застосування при визначенні вартості контракту. Поняття справедливої вартості. Синтетичний облік бартерних операцій. Давальницька сировина та готова продукція з неї. Операції з давальницькою сировиною. Облік давальницької операції у замовника та виконавця.

Тема 11. Облік валютних операцій

Поняття «валюта України» та «іноземна валюта». Класифікація іноземних валют за НБУ. Порядок купівлі та продажу іноземної валюти господарюючими суб'єктами через уповноважені банки. Облік купівлі-продажу валюти. Котирування валют. Курсові різниці. Поняття монетарних статей (активи і пасиви). Операційні та не операційні курсові різниці, їх облік.

Тема 12. Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій. Аналіз ЗЕД підприємства

Поняття реекспорту та реімпорту, умови що обумовлюють їх проведення. Головні ознаки реекспортних та реімпорتنих операцій. Митне оформлення, податковий та бухгалтерський облік реекспорту та реімпорту. Лізинг: сутність операції та її

учасники. Об'єкти лізингу, операційний та фінансовий лізинг. Облік лізингу. Службове відрядження за кордон. Порядок розрахунку та віднесення на витрати витрат на службове відрядження. Норми добових. Облік відряджень за кордон. Облік іноземних інвестицій.

Сутність та призначення аналізу діяльності підприємств у зовнішньоекономічній сфері. Основні завдання економічного аналізу та джерела інформації. Характеристика фінансового стану підприємства, основні фінансові коефіцієнти. Аналіз показників ефективності господарської діяльності підприємства. Аналіз експортно-імпортних операцій підприємства за динамікою та ефективністю.

6.2 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна						Заочна					
	усього	лекції	практ.	Лаб.	Інд.	Самост.	усього	лекції	практ.	Лаб.	Інд.	Самост.
МОДУЛЬ 1: ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ												
Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації	6	2	1	-	-	3	5	1	-	-	-	4
Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку	6	2	1	-	-	3	7	1	-	-	-	6
Тема 3. Бухгалтерський баланс	7	2	2	-	-	3	8	1	1	-	-	6
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. Синтетичний і аналітичний облік	8	2	2	-	-	4	8	1	1	-	-	6
Тема 5. Первинне спостереження, документація в бухгалтерському обліку	6	2	1	-	-	3	6	-	-	-	-	6
Тема 6. Інвентаризація в бухгалтерському обліку	6	2	1	-	-	3	6	-	-	-	-	6
Тема 7. Форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємств	5	2	-	-	-	3	6	-	-	-	-	6
Модульна контрольна робота №1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього за змістовим модулем 1	46	16	8	-	-	22	46	4	2	-	-	40
МОДУЛЬ 2 : БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ЗЕД												
Тема 8. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Міжнародні контракти	9	2	2	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 9. Облік імпорتنих операцій та експортних операцій	9	2	2	-	-	5	9	1	1	-	-	7
Тема 10. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	9	2	2	-	-	5	10	1	1	-	-	8
Тема 11. Облік валютних операцій	8	2	1	-	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 12. Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій. Аналіз ЗЕД підприємства	7	2	1	-	-	4	9	1	-	-	-	8
Модульна контрольна робота №2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього за змістовим модулем 2	44	12	8	-	-	24	44	4	4	-	-	38
Всього годин:	90	28	16	-	-	46	90	8	4	-	-	78

6.3. ТЕМАТИКА ТА ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

1. Види господарського обліку, їх зміст і взаємозв'язок.
2. Функції і принципи бухгалтерського обліку
3. Завдання бухгалтерського обліку.
4. Основи організації бухгалтерського обліку та облікова політика підприємства.

Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку

1. Визначення предмету БО.
2. Об'єкти БО, їх класифікація та економічний зміст.
3. Метод БО.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

1. Економічний зміст та призначення балансу
2. Будова балансу.
2. Зміни в балансі під впливом господарських операцій

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. Синтетичний і аналітичний облік

1. Рахунки БО, їх призначення та будова
2. Подвійний запис: його суть і значення.
3. План рахунків бухгалтерського обліку.
4. Синтетичний і аналітичний облік

Тема 5. Первинне спостереження, документація в бухгалтерському обліку

1. Первинне спостереження, його суть та значення в обліку.
2. Зміст, структура та вимоги, що ставляться до бухгалтерських документів.
3. Класифікація бухгалтерських документів.
4. Документообіг, порядок обробки та заповнення документів.

Тема 6. Інвентаризація в бухгалтерському обліку

1. Інвентаризація, її суть, значення, завдання та види.
2. Техніка проведення інвентаризації.
3. Відображення результатів інвентаризації в обліку.

Тема 7. Форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємств

1. Облікова реєстрація та облікові регістри.
2. Поняття про форми бухгалтерського обліку та їх види.
3. Загальні вимоги до фінансової звітності.
4. Порядок складання та подання фінансової звітності
5. Склад фінансової звітності підприємства.

**Тема 8. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
Міжнародні контракти**

1. Поняття та види ЗЕД.
2. Принципи ЗЕД.
3. Суб'єкти ЗЕД.
4. Основи регулювання ЗЕД в Україні.
5. Змість, структура та види міжнародного контракту
6. Характеристика базисних умов поставок: правила Інкотермс.

Тема 9. Облік імпорتنих та експортних операцій

1. Поняття імпоротної операції та митне оформлення імпорту
2. Облік імпорتنих операцій.
3. Облік імпорту робіт і послуг.
4. Загальні поняття обліку експортних операцій.
5. Порядок митного оформлення, податкового і бухгалтерського обліку експортних операцій.
6. Облік операцій з експорту робіт (послуг).

Тема 10. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною

1. Поняття бартерних операцій та особливості їх оцінки.
2. Особливості бухгалтерського і податкового обліку бартерних операцій
3. Операції з давальницькою сировиною та їх облік.

Тема 11. Облік валютних операцій

1. Поняття операцій з іноземною валютою.
2. Облік операцій з купівлі та продажу іноземної валюти.
3. Відображення курсових різниць у бухгалтерському обліку.

Тема 12. Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій. Аналіз ЗЕД підприємства

1. Облік реекспортних та реімпорتنих операцій.
2. Облік лізингових операцій.
3. Облік розрахунків, пов'язаних з відрядженням за кордон.
4. Облік іноземних інвестицій
5. Місце економічного аналізу в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств.
6. Аналіз фінансового стану підприємства.
7. Аналіз виробничо-господарської діяльності.
8. Аналіз збуту та виконання зобов'язань у ЗЕД.

6.4 ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Метою проведення практичних занять є засвоєння студентами програмного матеріалу, закріплення теоретичних знань, набуття практичних навичок ведення бухгалтерського обліку підприємств, що здійснюють ЗЕД. Практичні заняття проводяться в академічних групах шляхом усного опитування, тестування, розв'язування задач.

№	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
1	Бухгалтерський облік, його сутність, основи організації та об'єкти	1/-
2	Бухгалтерський баланс	1/1
3	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. Синтетичний і аналітичний облік	2/1
4	Первинне спостереження, документація в бухгалтерському обліку. Інвентаризація в бухгалтерському обліку	2/-
5	Оцінка та калькуляція об'єктів обліку. Форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємств	2/-
6	Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Міжнародні контракти	2/-
7	Облік імпорتنих операцій	2/1
8	Облік експортних операцій	2/1
9	Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною. Облік валютних операцій	1/-
10	Облік інших зовнішньоекономічних операцій та аналіз ЗЕД	1/-
	Разом	16/4

Семінарських, лабораторних та індивідуальних занять програмою дисципліни не передбачено

6.5 САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Денна (год)	Заочна (год)
Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації	3	5
Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку	3	5
Тема 3. Бухгалтерський баланс	3	7
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. Синтетичний і аналітичний облік	4	6
Тема 5. Первинне спостереження, документація в бухгалтерському обліку	3	6
Тема 6. Інвентаризація в бухгалтерському обліку	3	5

Тема 7. Форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємств	3	5
Тема 8. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Міжнародні контракти	5	7
Тема 9. Облік імпортованих та експортних операцій	5	5
Тема 10. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	5	5
Тема 11. Облік валютних операцій	5	5
Тема 12. Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій. Аналіз ЗЕД підприємства	4	5
Всього годин самостійної роботи:	46	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Методичне забезпечення з дисципліни складається з:

- конспекту лекцій;
- методичних вказівок до практичних занять та роздаткового матеріалу до занять;
- методичних вказівок до самостійної роботи;
- пакету ККР;
- презентаційних матеріалів та додаткових нормативних матеріалів (плану рахунків, СНР, форми фінансової звітності).

Необхідне обладнання: проектор, ноутбук, мультимедійна дошка, калькулятор. Використовується система електронного навчання Moodle.

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Давидюк Т.В. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. – Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с. – Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/23551/1/Davydiuk_Bukhhalterskyi_oblik_2016.pdf.
2. Кадуріна Л.О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 606 с.
3. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / Т.Г. Ковальчук. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. – 216 с.
4. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. С. О. Кузнецова, – Х. : Видавництво Іванченко І. С., 2019. – с. – Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/44799/1/Book_2019_Kuznetsova_Oblik_ZED.pdf

Додаткова:

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 р. № 996-XIV. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені Міністерством фінансів України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99#Text>
3. Податковий кодекс України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
4. Карпенко Н.Г. Особливості обліку експорту товарів [Електронний ресурс]/ Н.Г.Карпенко // Економіка і суспільство. - №9 . -2017. –Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/194.pdf
5. Кінзерська Н. В. Складові зовнішньоекономічної діяльності як об'єкти бухгалтерського обліку в умовах невизначеності зовнішнього середовища. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 15-16. С. 100–105. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.15-16.100](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.15-16.100) Огійчук М.Ф., Шандурська В.Г., Беленкова М.І. та ін. Облік зовнішньоекономічної діяльності : Навч. посібник. – К.: Алерта, 2009. – 332 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
3. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.
4. Електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vobu.com.ua>.
5. Офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uasaa.org>.
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
7. Інкотермс-2020: можливості застосування. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ru/news/100015209-inkotermis-2020-osoblivosti-mozhlivogo-zastosuvannya-1>